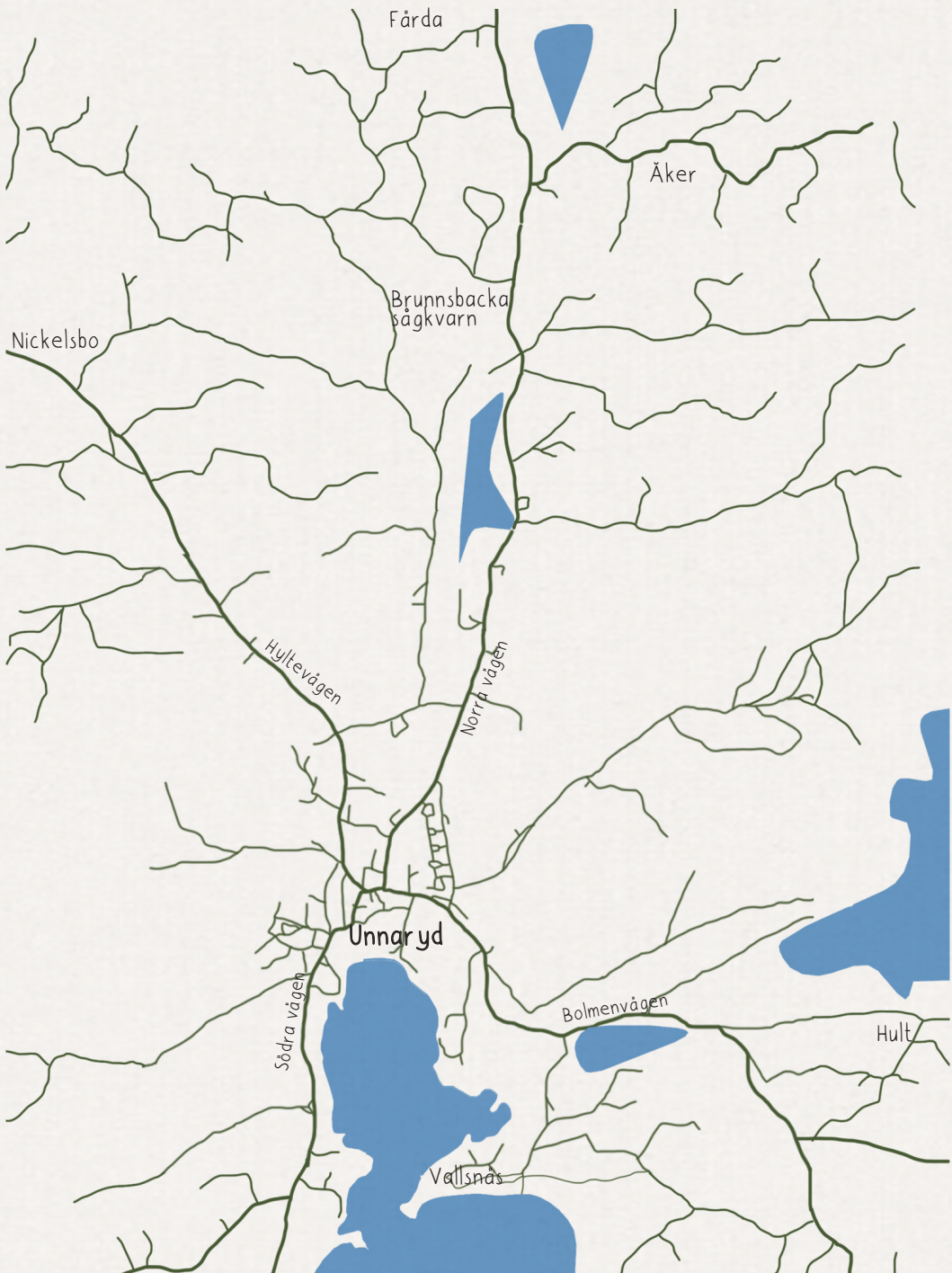

Lokalekonomisk
analys i

SÖDRA
UNNARYD
SOCKEN

SÖDRA UNNARYD SOCKEN

Inledning

En lokalekonomisk analys (LEA) kan liknas vid en ekonomisk marknadsundersökning. Hur stor del av de lokala ekonomiska tillgångarna spenderas i bygden och hur stor del läcker ut? Analysen är ett verktyg som visar på vad medvetna val av den lokala befolkningen kan göra med egna medel. Syftet med denna lokalekonomiska analys är att den ska ligga till grund för en lokal handlingsplan.

Genom att göra LEA så har man en faktabaserad analys som ger en mer objektiv bild av läget och en grund för riktning och insatser för den framtida utvecklingen av bygden. Som underlag för analysen har ett geografiskt område omfattande Södra Unnaryds socken använts (se nedanstående karta).

Analysen har genomförts av en frivillig lokal arbetsgrupp under vintern 2022/23. Målgruppen för denna LEA är boende i området, du som besöker oss, familjer som vill flytta hit, företagare, verksamhet inom offentliga sektorn, politiker, ideella föreningar och övriga som genom sina beslut påverkar bygden.

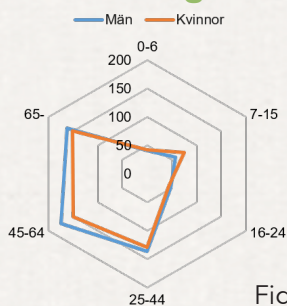

Befolkning

År 2021 hade Södra Unnaryds socknen en befolkning på 1 210 personer. Det är en jämn fördelning mellan kvinnor (591 st) och män (619 st). Desto större variation är det mellan olika åldersgrupper där mer än hälften av befolkningen är 45 år och äldre. Se figur 1, "Befolkning 2021"

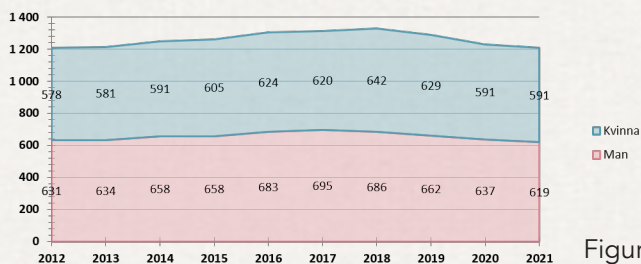
Befolkningsutvecklingen de senaste 10 åren är relativt jämn, se figur 2, "Befolkning utveckling under 10 år" med endast 1 person som skiljer total befolkning 2012 från 2021.

Befolkning 2021

Figur 1.

Befolkning utveckling under 10 år (2012-2021)

Figur 2.

Företagande och arbeten

I bygden finns ett 100-tal personer som driver enmansföretag på hel- eller deltid, ur ett lokalekonomiskt perspektiv en viktig grupp som skapar sin egen inkomst. Dessutom finns här ett 160-tal skogsägare som förvaltar en lokalekonomisk viktig resurs ur flera perspektiv. Arbetsgruppen har dock under denna analys valt att anta att majoriteten av skogsägarna i bygden lever på en annan inkomst än skogsbruket.

De flesta i bygden arbetar för en privat arbetsgivare och det är lite vanligare att både bo och arbeta i bygden än att pendla ut ur bygden. Av de som pendlar ut ur bygden så reser de allra flesta till en arbetsplats inom Hylte kommun.

Det är 282 personer som pendlar in till bygden för arbete men bor på annan ort. Ur ett lokalekonomiskt perspektiv vore det värdefullt att omvandla dessa till att också bo i bygden.

I statistiken över fastigheter återfinns 323 småhusfastigheter (av totalt 623 st) som antingen är fritidshus eller obebodda, här finns en boende potential för de in-pendlande.

Arbetsgivare med mer än 20 arbetställen:

- AGES Casting Unnaryd
- CE Produkter
- Hylte kommun (Ordinärt boende, Skola)
- Sverkes EL
- Tiraholms Fisk
- Unnaryd Modell

Antal arbetsställen, Näringsgren 2022

184,5 Mkr- Bygdens totala inkomster 2022

Beräknat enligt SCB statistik med 527 hushåll som har en median disponibelinkomst per hushåll på 350 000 kr.

Arbetsgruppen har med hjälp av SCB statistik och lokalkännedom uppskattat hur mycket av bygdens totala inkomster som stannar kvar i bygdens lokalekonomi, den så kallades lokala bytesbalansen. Slutsatsen är att ca 25% av hushållens konsumtion sker inom bygden. Detta innebär att utav varje spenderad hundralapp så används 25 kr i bygden medan 75 kr läcker ut.

För varje 100-lapp vi spenderar så...

spenderar vi
25 kr lokalt

...medan 75 kr hamnar
utanför socknen!

Läckage: 138 Mkr

Den "stora hemligheten" med en lokal bytesbalans är enkelt uttryckt följande: genom att räkna ut vad och hur mycket som konsumeras utanför lokalsamhället (= läckage), ser vi vilka varor och tjänster som kan föras in i lokalsamhället och skapa fler eller nya arbeten. Notera att en del saker i läckaget ger stor mening att konsumera utanför bygden, så som ett fritidshus exempelvis. Vi kan se läckaget som potential i att öka den lokala bytesbalansen till en jämnare fördelning.

Arbetsgruppen har i denna analys identifierat möjligheterna till en lokal fönsterputsare och en lokal städfirma. Vilka möjligheter ser du?

Lokala resurser

Förutom SCB statistiken om befolkningen, företag, arbetsstäl-
len och bygdens gemensamma inkomst så har arbetsgruppen
tagit fram en rad lokala resurser som är viktiga eller kan ska-
pa möjligheter för bygdens lokalekonomi. Bland de i särklass
viktigaste sakerna som kom ur arbetsgruppens samtal kretsar
alla kring socialt eller ekologiskt kapital, här kommer ett urval
av citat från samtalets slutsatser:

”gemenskapen med det speciella sättet att vara på”, ”förskola
och skolan som en grundsten för gemenskapen”, ”rikedomen
i bygdens natur” & ”Engagemang. Hur stärker vi personer
och samverkan mellan organisationer för gemensamt enga-
gemang?”

Just engagemanget i olika former bidrar till bygdens lokalekonomi i den grad att vi vill lista den här inventerat utifrån arbetsgruppens lokalkännedom:

Utan fast organisering:

- Gamla Lotta
- Sopptanerna
- Klädcaféet
- Gårdsamverkan kring Unnaryd
- bokcirkel "Kollaps"
- Studiecirkel Ekonomiska systemet
- Odlarvänner Unnaryd med omnejd

Föreningar:

- Unnaryd GOIF
- Södra Unnaryd Samhällsförening
- MHF Unnaryd
- Vävstugan
- Skytteklubben
- Pistolsskytte
- Dragkampsklubb
- Unnaryd- Jälluntofta SPF
- Unnaryd- Jälluntofta hembygdsförening
- Unnaryds församling
- Missionsförsamlingen
- Unnaryd Fiber
- Unnaryds Jaktvårdsförening
- Vägsamhälligheter
- Ångbryggeriet
- Solsidans kulturförening

Vattentäta organisationer:

- Sjöfonden
- Andersabofonden
- Gräshultsfonden
- Brunnsbackastiftelsen
- Davidssonska donationen

Lokala resurser i form av outnyttjad mark, fastigheter och lokaler har också inventerats under arbetsgruppens analys. En fullständig sammanställning går att hitta i delrapporten för den lokalekonomiska analysen men en slutsats är att det finns ett flertal möjligheter att utveckla bygdens lokalekonomi ytterligare med bättre nyttjade resurser. Det skulle dock krävas ett organiserat engagemang för att ta över resurserna från de nuvarande ägandet som är av olika slag: kommun, privat, kommunaltbolag och kyrkan.

En idé från arbetsgruppen är att lokala hantverkare och verksamheter inom byggbranschen ser en möjlighet att renovera och förvalta objekten.

Nästa steg

- för lokalekonomin i Södra Unnaryds socken

Syftet med denna lokalekonomiska analys är som sagt att den ska ligga till grund för en lokal handlingsplan. En handlingsplan där vi bjuder in hela bygdens befolkning att delta. Arbetsgruppen har valt ut två idéer och utformat två handlingsplaner med nästa steg:

Vad vill du se i Unnaryd?

Nya idéer ...

Allaktivitetshus
- samlingsplats för
bygden

Syfte: Utveckla befintliga lokaler till att nyttjas till aktiviteter som gynnar bygdens service, företagare, ungdomar och föreningar.

Nästa steg: Ägandefrågan – finns möjligheten till ny ägare av passande lokaler?

Unnarydsmodellen-
Smart
lokal tankning

Syfte: tillgängliggöra företags laddstolpar för bygden.

Nästa steg: utvärdera digital bokningsapp.

Idé

Vad vill du se i Unnaryd? Här finns en mall för att själv fylla i ditt föreslagna nästa steg.

Idé

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Syfte

_____

_____

_____

Vad?

Behov

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Nästa steg

När?

Hur?

Tack för all tid och engagemang till deltagarna i arbetsgruppen:

Daniel Larsson
Jessica Johansson
Anna Ström
Gunilla Kabell
Felix Paulsson
Linnea Petersson

Processledare var Rebecka Hansson som en del av projektet "Smarta Landsbygder i Halland" finansierat av Lokalt Ledd Utveckling Halland. All statistik i analysen kommer från Statistiska centralbyrån, SCB.

